

İNFAZ PAKETİ: MEDYA VE SOSYAL MEDYAYA ETKİLERİ:

Yargı Reformu Strateji Belgesinde açıklanan birinci hedef “basın ve ifade özgürlüğünün güçlendirilmesi”di. Bu yüzden İnfaz Paketi, “düşünce suçları” konusunda esaslı bir iyileştirme getirmeliydi. Ancak mevcut taslak bu ihtiyaca maalesef yeterince cevap vermiyor. Haftaya TBMM Genel Kurulu’nda bu husus etraflıca konuşulmalı, Paket tadil edilmeli ve ülkemizin bu önemli kanayan yarasına çare bulunmalı.

1- PAKETTE KISMEN FAYDA SAĞLAYACAK HÜKÜMLER:

Mahkemelerin bazı yanlış uygulamalarından dolayı; medya/sosyal medyada muhalif/sert bir eleştiri yapanlara TCK 299 (Cumhurbaşkanına hakaret), TCK 301 (devleti aşağılama) veya TCK 216’dan (halkı kin ve düşmanlığa yönlendirme) vb. maddelerinden ceza veriliyor. Paketin genel infaz indirimleri, bu hükümlüler açısından kısmen fayda sağlayacaktır: Koşullu salıverme oranı 2/3’ten 1/2’ye indirildi + bir kerelik 1 yıllık denetimli serbestlik süresi 3 yıl oldu. TCK’daki bu suçlar Paket kapsamı içinde. Bu yüzden, 30 Mart 2020 öncesi işlenmiş ise, örneğin: 6 yıl ceza almış biri, mevcut şartlarda; 3 yıl cezaevine girecek iken, Paket yasalaşırsa artık hiç cezaevine girmeyecektir. *Bahsettiğim suçların cezası genelde 5 yıl altı olduğu için;* bu hükümlülerin hepsi (prensip olarak) cezaevinden çıkacaktır. Ancak maalesef bu suçlara “af” değildir (Sicil kaydı kalacaktır).

2- ANCAK BİRÇOK GAZETECİ/“DÜŞÜNCE SUÇLUSU” PAKET DIŞINDA KALDI:

-Ancak maalesef, Mahkemelerimizin bazı yanlış uygulamaları yüzünden terörle en ufak alakası olmayan birçok gazeteci Terörle Mücadele Kanunu Madde 7/2 kapsamında (örgüte üye olmamakla birlikte propagandasını yapmaktan) yargılanmaktadır. Örneğin: Sözcü ve Cumhuriyet gazetecilerinin davaları. Terör suçlarının infaz indirimlerinin DIŞINDA tutulması, esasında tabii ki çok anlaşılır bir durumdur! Ancak maalesef, Mahkemelerin yanlış uygulamaları yüzünden, pek çok gazeteci paketten faydalanamayacak.

-Ayrıca Pakette (ağır hastalar hariç) “tutuklular” için doğrudan bir iyileştirme yok: Bu da önemli bir sorun. 60 civarı gazetecinin “tutuklu” statüsünde cezaevinde olduğu söyleniyor. [Bazıları için - infaz süreleri inmiş olan suçlar için - Mahkemeler bu durumu dikkate alabilirler; takdire kalmıştır, ancak *doğrudan* bir iyileştirme yok].

Vatandaşlarımıza karşı işlenmiş pek çok suç esaslı infaz indirimleri ile kısmen-affedilirken, Devletimize karşı suçların tamamen Paketin dışında tutulması bir eşitsizlik yaratıyor. Burada yine tekrarlıyorum; en temel sorun Mahkemelerin bazı yanlış uygulamalarıdır. Uzun vadede tek gerçek çare, yapısal reformları yapıp yargı bağımsızlığını sağlamaktır! Kısa vadede, esasında Hakimler Savcılar Kurulu (HSK)'nın elinde pek çok imkan var: Ancak basın/ ifade özgürlüğünü sağlamak konusunda güçlü bir niyet olmalı. Haftaya, TBMM Genel Kurulu'nda bu konular samimiyetle konuşulmalı, sadece düşünce açıklamış olanlar (ve açıklanan düşüncelerde teröre veya şiddete teşvik olmayan) için bir çare bulunmalı.

3- GELECEĞE YÖNELİK SORUNLAR:

Mevcut infaz sistemimizden dolayı 18 ay ve altı hapis cezası alan kişiler hiç cezaevine girmez. Bu genel bir düzenlemedir; ancak özellikle (yukarıda değindiğimiz) TCK 299/301/216 çoğunlukla 18 ay civarı ceza aldıklarından, medya/sosyal medyada eleştirel yazılar yüzünden ceza alan kişiler en azından cezaevine girmiyordu. Paketteki yeni düzenlemeler yasalışırsa, artık herkes (koşullu salıverme oranı uygulandıktan sonra), cezasının 4/5'ini çekecektir (denetimli serbestlik maktu 1 yıl değil, 1/5 olarak uygulanacaktır). Bu genel bir düzenlemedir, tüm suç türleri için. Burada sorun, basın/ ifade özgürlüğünü ilgilendiren bazı suçlar açısından pratik etkisidir. Özetle; Bir "eleştiri" yüzünden, şu an, 18 ay civarı hapis cezası alan bir kişi 0 gün hapis yatarken, 30 Mart 2020 SONRASI işlenen suçlar için artık 7,2 ay ceza infaz kurumunda olacaktır. Evet, şunu da belirtmek önemli: Bu ceza açık ceza infaz kurumlarında çekilecektir (bu düzenleme zaten vardı Yönetmelikte). Bu kapsamda da Paket bazı imkanlar getiriyor (Hakim kararına bağlı olarak); Hafta sonu çekme imkanı, bazı kamu kurumlarında çekme imkanı vs. Ancak ne olursa olsun: özgürlüğü kısıtlayıcı bir durumdur. Ülkemizde "oto-sansürü" arttırabilir. TBMM Genel Kurulu'nda etraflıca konuşulmalı ve kanaatimce, şimdilik bu konuda eski sistem muhafaza edilmeli.

4- "KORONA" SALGINI İLE İLGİLİ HUSUSİ DÜZENLEME:

31 Mayıs 2020'ye kadar (ki bu süre 2 aylık dönemler halinde 3 kez Bakanlık tarafından uzatılabilecektir): Belli şartlardaki hükümlülere izin verilmiştir (ancak hepsine değil). Tutuklular için ise bir şey düşünülmemiş (ağır hasta veya gebe olanlar hariç). Ülkemizde yaklaşık 60,000 civarı tutuklu var! Tutuklular açısından elbette yetkili Mahkeme karar vermelidir ancak en azından Korona salgını da dikkate alınarak geçici bir madde ile bir formül bulunabilirdi, onların da sağlığı düşünülebilirdi; hele ki ülkemizde ne kadar "kolay" tutuklama

kararları verildiği düşünülürse.

5- DOĐRUSU NEDİR?

Adalet sorunlarımıza tek gerçek ÇARE, Anayasamızdan başlayan (HSK yapısı, AYM atamaları vb.) YAPISAL BİR YARGI REFORMUDUR. Yargının özellikle siyasi otoriteden bağımsızlığı sağlanmadan hiçbir reform/paket esaslı şekilde durumu düzeltemez.

Ülkemizin en önemli kanayan yaralarından biri basın ve ifade özgürlüğü üzerindeki baskılardır. İNFAZ PAKETİ bu konuda daha kapsamlı bir çare sunmalı. Ağır/”şoke edici” eleştiri yapmış olsa da, eleştirel haber yapmış olsa da, sadece düşünce açıklamış olan (düşünce açıklamasında teröre veya şiddete teşvik olmayan, “açık ve yakın tehlike” yaratmayan) kimse cezaevinde olmamalı.

Bu sorun halledilirse demokrasimiz, ekonomimiz, toplumsal barışımız güçlenir, kutuplaşma ve beyin göçü azalır, ülkemiz için büyük bir adım atılmış olur.

Saygılarımla, Av. Ece Güner Toprak.